

economistes
per la independència

assemblea.cat

ASSEMBLEA NACIONAL CATALANA

el “boicot”

i el seu impacte en les empreses

ÍNDEX

1	Introducció	3
2	Dependència del mercat espanyol	4
3	Exportacions: Espanya / resta del món	7
4	Com pot afectar a la meva empresa	8
5	Càlcul de l'impacte en una empresa	9
6	Què s'hi pot fer des de les empreses	10
7	Què hi pot fer el govern català	11
8	L'impacte del boicot en el PIB	14
9	El dèficit fiscal compensa el boicot	15
10	Qui fa boicot? : els consumidors	16
11	Qui fa boicot? : les empreses	20
12	Fer boicot no és tan fàcil	24
13	Boicot suïcida	29
14	El contra-boicot	30
15	Experiències internacionals de boicot	31
16	Tenim por d'un hipotètic boicot ?	32
17	La independència: efectes positius	33
18	Conclusions	34

Introducció

- El 2011 els **doctors en economia** i professors de la Universitat Pompeu Fabra, Modest Guinjoan i Xavier Cuadras varen realitzar un complet estudi sobre els efectes d'un boicot a partir de les taules input-output de 2005 (les últimes taules disponibles).
(publicat en el llibre "Sense Espanya, balanç econòmic de la independència")
- Posteriorment **altres autors** han fet aportacions sobre el mateix tema (Pol Antràs, Jaume Ventura, Sala i Martin, Alfons Duran Pich, Cercle Català Negocis, Col·lectiu Wilson, etc.)

Tots ells coincideixen en que:

**Un boicot important és molt improbable.
L'eliminació del dèficit fiscal compensa el boicot.**

dependència del mercat espanyol (1)

Habitualment quan es parla de la distribució de la producció feta a Catalunya, es parla de **producció bruta (PIB)**.

L'any 2011 la producció efectiva de béns a Catalunya (deixant de banda els serveis) va ser de 143.050 milions d'euros:

- * 38.136 M€ (26,6%) es varen vendre a Catalunya
- * 49.389 M€ (34,5%) es varen vendre a la resta de l'Estat espanyol
- * 55.525 M€ (38,8%) es varen vendre a la resta del món

(Font: L'Econòmic – Focus, del 29 de setembre al 5 d'octubre del 2012)

Però les dades de producció bruta (PIB) **NO són el millor indicatiu** de fins a quin punt l'activitat econòmica de Catalunya depèn d'un mercat (el català, l'espanyol o l'internacional).

La raó és molt simple: els productes que Catalunya ven al mercat espanyol (cotxes, per posar un exemple) inclouen tant una part del **valor afegit** generat per les empreses catalanes, com una altra part que generen empreses de fora de Catalunya.

dependència del mercat espanyol (2)

Això és degut a que per produir aquests cotxes les empreses catalanes **han d'importar** de l'exterior tot tipus de matèries primeres i components. Seguint amb l'exemple imaginarem que el motor del cotxe fabricat a Catalunya **s'importa d'Alemanya**.

Per tant, si degut al boicot es deixa de vendre un cotxe fabricat a Catalunya, no es “perd” el valor del cotxe. Es “perd” el valor de la part del cotxe **fabricada a Catalunya** (el Valor Afegit).

És a dir, es perden els llocs de treball que han incorporat valor afegit al cotxe. Com que el motor no s'ha fabricat a Catalunya, no pot fer perdre llocs de treball a Catalunya. En tot cas es perdrien llocs de treball a **Alemanya** que és a on s'hauria fabricat el motor.

En resum, el millor indicador del grau de dependència de l'activitat econòmica respecte del mercat espanyol ens el proporciona el **percentatge del valor afegit generat a Catalunya que s'exporta al mercat espanyol**.

Veiem quin és aquest percentatge:

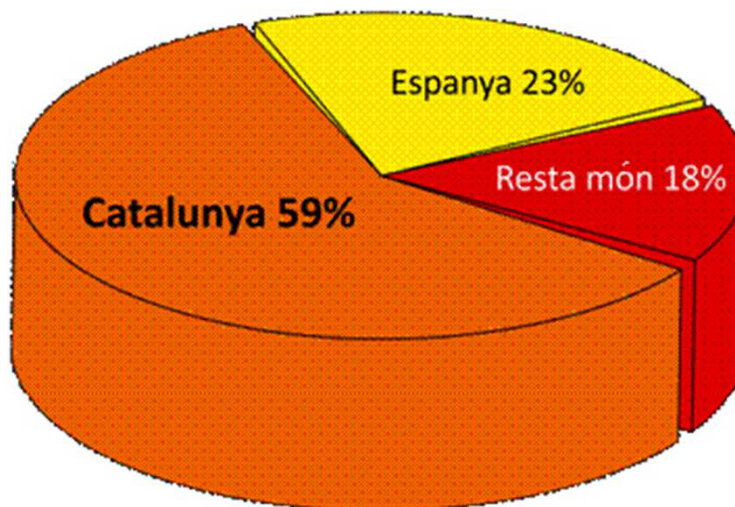
dependència del mercat espanyol (3)

Destí del **valor afegit** produït a Catalunya el 2005 (últimes dades disponibles) :

el 22,6% es destina al MERCAT ESPANYOL.

el 77,4 % es destina al MERCAT CATALÀ i a la RESTA DEL MÓN.

Destí del valor afegit català

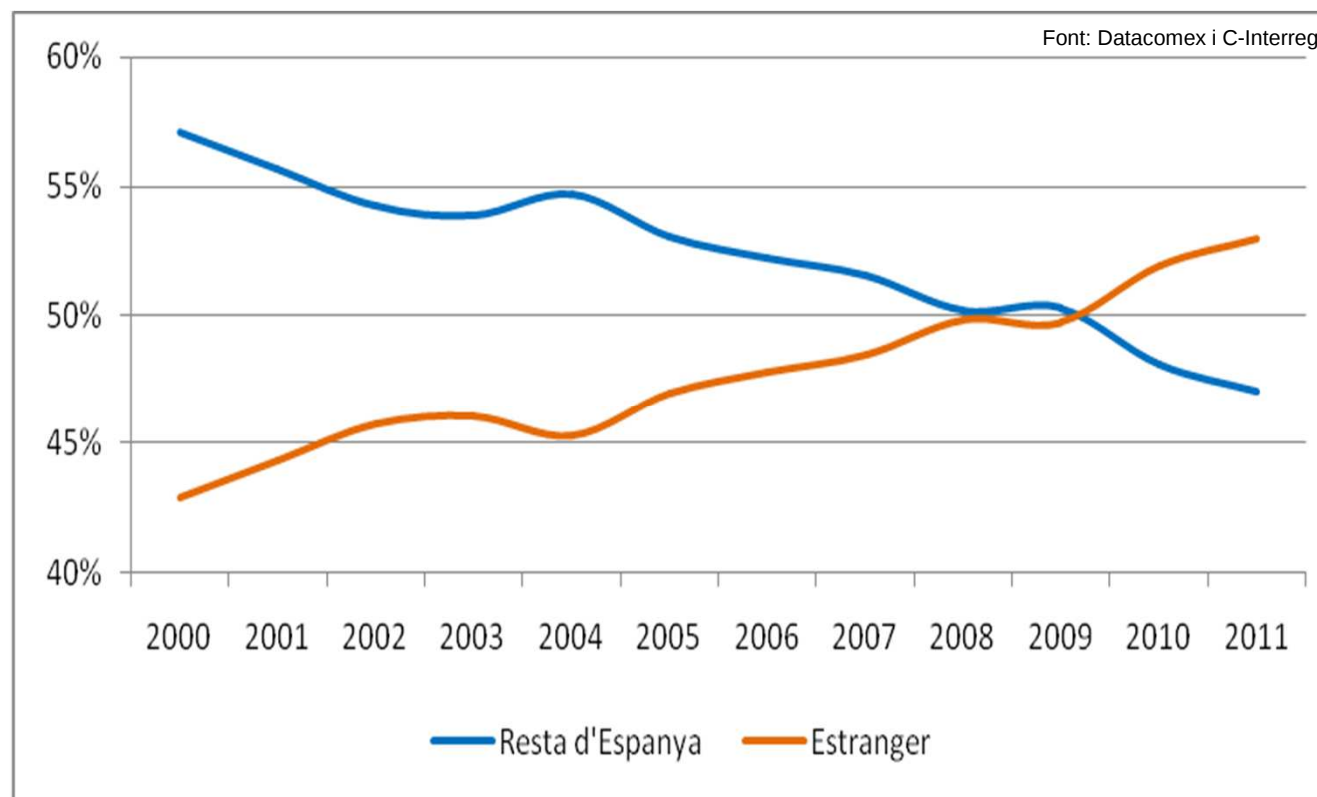

Estudi de les taules input-output de 2005
dels professors Guinjoan i Cuadras,
publicat en el seu llibre "Sense Espanya,
balanç econòmic de la independència"

**El 77,4% de la producció catalana NO DEPÈN del mercat espanyol.
El 22,6% sí, però aquest percentatge no ha parat de baixar des de 2005.
Catalunya cada vegada DEPÈN MENYS del mercat espanyol.**

Exportacions: Espanya / Resta del món

Evolució **exportacions** catalanes 2000-2011 (% sobre el total)

El **2000** el **57%** de les exportacions catalanes anaven cap al mercat espanyol.

El **2011** ja només representaven el **47,1%** i les exportacions a la resta del món el 52,9%.

Catalunya cada vegada **DEPÈN MENYS** del mercat espanyol.

Com pot afectar a la meva empresa

Els efectes del boicot en les empreses dependria de varis factors:

- **Grau d'intensitat i durada de boicot.**
- **Grau de substituïbilitat dels productes:**
 - Als productes de marca no els solen afectar gaire els boicots**
 - En molts productes de marca blanca no es pot identificar el lloc d'origen.**
- **Grau d'identificabilitat del productes amb Catalunya:**
 - no té la mateixa visibilitat una empresa que produeix mobles o encenedors**
 - que una que produeix cava.**
- **Grau d'exposició de les ventes de l'empresa al mercat espanyol.**
- **Accions que pugui dur a terme l'empresa o el govern català per contrarrestar el boicot**

Càlcul de l'impacte en una empresa

Per determinar l'impacte del boicot en una empresa concreta es podria aplicar la següent fórmula:

$$\begin{array}{|c|} \hline \% \text{ de vendes} \\ \text{exposades} \\ \text{al boicot} \\ \hline \end{array} \times \begin{array}{|c|} \hline \% \text{ nivell} \\ \text{de} \\ \text{boicot} \\ \hline \end{array} \times \begin{array}{|c|} \hline \% \text{ nivell} \\ \text{de} \\ \text{substituïbilitat} \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|} \hline \% \text{ de} \\ \text{reducció} \\ \text{de vendes} \\ \hline \end{array}$$

Per exemple, una empresa que:

- ven el 40% de la seva producció al mercat espanyol
- espera un boicot del 30%
- té un producte amb una competència mitjana del 50%:

$$40\% \times 30\% \times 50\% = 6\% \text{ de reducció de vendes}$$

Què s'hi pot fer des de les empreses (1)

- 1** **Estudi del boicot** des de l'òptica del màrqueting:
cal segmentar els boicots per tipus de client, zones, productes, canals de distribució, etc. i podrem definir millor quines accions cal posar en marxa.
- 2** **Operacions i aliances** que facin menys visible la procedència dels productes: acords de producció o de comercialització amb empreses espanyoles, etc.
- 3** **Obrir una delegació** a Espanya (en alguns casos) que hi generi ocupació i hi pagui impostos, en relació als productes venuts en aquell mercat.
- 4** **Nous mercats.** Activar-ne la recerca i augmentar la penetració en els mercats no espanyols. Caldrà el recolzament de l'Estat català.

Què hi pot fer el govern català (1)

Cal tenir present que:

- El boicot només afectaria a una part de les empreses catalanes
- D'aquestes empreses només n'afectaria una part de les vendes.

Però, QUÈ HI POT FER EL GOVERN CATALÀ?

Amb la independència desapareixeria el dèficit fiscal i el Govern català disposaria de 16.000 milions d'euros anuals addicionals per, entre altres accions, portar a terme:

- **Suport a la internacionalització de les empreses.**
 - Impulsar la marca “Catalunya” (a partir de la “Barcelona”)
 - Posar en marxa un lobby internacional que ajudi a les empreses
 - Assessorar a les empreses en la seva sortida a l'exterior

Què hi pot fer el govern català (2)

● Ajudes directes a les empreses boicotejades:

- Promoure el consum interior dels productes boicotejats
- Ajudes financeres per adaptar-se a la nova situació

● Accions per millorar la competitivitat:

- Pla de millora d'infraestructures: corredor mediterrani, connexions internacionals aeroports, xarxa rodalies, etc
- Pla millora educació: anglès fonamental, formació professional, etc
- Pla de finançament a les empreses

● Promoure Catalunya com a:

- Un dels principals centres (hubs) logístics d'Europa.
- Zona industrial i centre de producció per a Europa.
- Seu de multinacionals a Europa.
- Potència turística, líder en turisme de qualitat.
- Pol d'atracció de talent mundial, investigació, noves tecnologies.

Punts a favor

- **Lideratge en sector alimentació, farmacèutic, químic, automoció, etc**
- **Lideratge en turisme**
- **Som el primer centre logístic del sud d'europa.**
- **Som un dels nuclis de l'Eurosunbelt (regió econòmica sud europa)**
- **Base industrial altament diversificada**
- **42.000 empreses productives (40% del segment tecnològic)**
- **Les empreses catalanes representen més del 30% de l'exportació espanyola**
- **Escoles de negoci de primer nivell (IESE, ESADE, EADA, etc)**
- **Oferta de mà d'obra de tots els nivells de qualificació**
- **Múltiples centres de recerca i tecnològics**
- **Marca Barcelona ("top ten 5 european cities")**
- **Clima i qualitat de vida immillorable**
- **Encara hi ha valors turístics a potenciar: modernisme, romànic, etc**
- **Cuina catalana reconeguda internacionalment**
- **Turisme de congressos, negocis i mèdic de prestigi**

L' impacte del boicot en el PIB

ESTUDI GUINJOAN-CUADRAS (Universitat Pompeu Fabra)

- Els professors de la Universitat Pompeu Fabra, Modest Guinjoan i Xavier Cuadras estimen l'impacte màxim probable del boicot en un 4% del PIB.
- Cal tenir en compte que l' estudi s'ha fet amb dades (les taules input-output) de l'any 2005, i la importància relativa de les exportacions cap al mercat espanyol no ha parat de reduir-se des d'aleshores.
- Per tant l'impacte del 4% seria sense cap mena de dubte molt inferior (un 20% o 25% menor) i per tant quedaria en un **impacte màxim del 3,2% del PIB.**

ESTUDI ANTRÀS-VENTURA (Universitat de Harvard)

- En canvi els professors Pol Antràs (catedràtic de la Universitat de Harvard) i Jaume Ventura (doctor per Harvard i investigador del CREI) calculen un **impacte màxim en el PIB entre el 1,7% i el 2%.**
- Les dades que han utilitzat fan referència a l'any 2011, per tant podem considerar que són dades més ajustades a la realitat.

El dèficit fiscal compensa el boicot

- La independència suposaria recuperar els diners corresponents al dèficit fiscal que ara marxen i no tornen (8,5% del PIB).
- I per tant compensaria sobradament l'impacte del boicot en el PIB.

Guinjoan-Cuadras
(Univ. Pompeu Fabra) :

Dèficit fiscal
8,5%

—

Boicot
3,2%

=

Benefici
5,3%

Antràs-Ventura
(Univ. Harvard) :

Dèficit fiscal
8,5%

—

Boicot
2%

=

Benefici
6,5%

La diferència significaria un augment
del PIB entre el 5,3% i el 6,5%

Qui fa boicot?: els consumidors (1)

Els boicots els porten a terme els consumidors i les empreses.

Els **CONSUMIDORS** prenen les seves decisions de consum en funció dels seus gustos i seu poder adquisitiu. En cas d'un boicot també entra en joc la seva "ideologia".

Però caldrà veure fins a quin punt estan disposats a cedir gustos i poder adquisitiu per satisfer la seva ideologia:

Enlloc de cava, pagaran xampany francès?

Beuran cervesa?

Beuran cava valencià?

(hauran de vigilar que no estigui envasat
amb vidre o llaunes catalans...)

Qui fa boicot?: els consumidors (2)

Enlloc de visitar Barcelona, Gaudí, Port Aventura, etc, aniran a visitar París, Roma, Londres?

No posaran la TV quan jugui el Barça contra Manchester United?

Qui fa boicot?: els consumidors (3)

No contractaran una hipoteca amb La Caixa o Banc Sabadell encara que els ofereixin millors condicions que altres entitats?

No faran cap creuer que surti del port de Barcelona? Aniran a Roma o a Niça a agafar el creuer?

Qui fa boicot?: els consumidors (4)

No viatjaran amb avions que utilitzin l'aeroport del Prat per fer connexions internacionals?

**Fer boicot té un cost: estaran disposats a assumir –lo ?
I a assumir-lo en TOTS els productes?
I durant un llarg període de temps?
I per sempre?**

Qui fa boicot?: les empreses (1)

Les **EMPRESSES** també poden fer boicot. Però les empreses prenen les seves decisions de compra en funció dels interessos econòmics de l'empresa i dels seus accionistes:

- Volen maximitzar el benefici
- Necessiten poder competir en qualitat i preu amb la competència
- Si l'empresa no és competitiva, tanca.

Estaran disposades les empreses a cedir competitivitat per satisfer la ideologia del cap de compres o del gerent?

Els productes catalans (i els de qualsevol país) es venen perquè tenen millor qualitat o preu que els productes de la competència.

Si són de menor qualitat o més cars, simplement no es venen.

Permetran les multinacionals que les seves delegacions i fàbriques a Espanya boicotejin productes catalans i en comprin d'altres més cars o de menys qualitat? **La resposta és NO.**

Qui fa boicot?: les empreses (2)

Les fàbriques de cotxes espanyoles
deixaran de comprar pintura, cables, etc
perquè estan fabricats a Catalunya?
Compraran peces més cares o de pitjor
qualitat?

Una fàbrica de llibres, premsa,
revistes, etc deixarà de comprar
paper “català”?.
Li comprarà a un altre proveïdor
“no català” encara que sigui
més car o de menys qualitat?

Qui fa boicot?: les empreses (3)

La indústria espanyola deixarà de comprar el productes químics del sector químic català?.

Ho importaran d'altres països, pagant més transport?

Els hospitals espanyols deixaran de comprar productes farmacèutics d'empreses catalanes?

Pagaran més car als altres proveïdors "no catalans"?

Qui fa boicot?: les empreses (4)

Les compres industrials (productes intermedis que les empreses compren per incorporar al seu procés de fabricació) **són menys susceptibles al boicot**

Les empreses volen un producte que els ajudi a maximitzar el benefici
els és indiferent la seva procedència

Fer boicot no és tan fàcil (1)

Hem vist que:

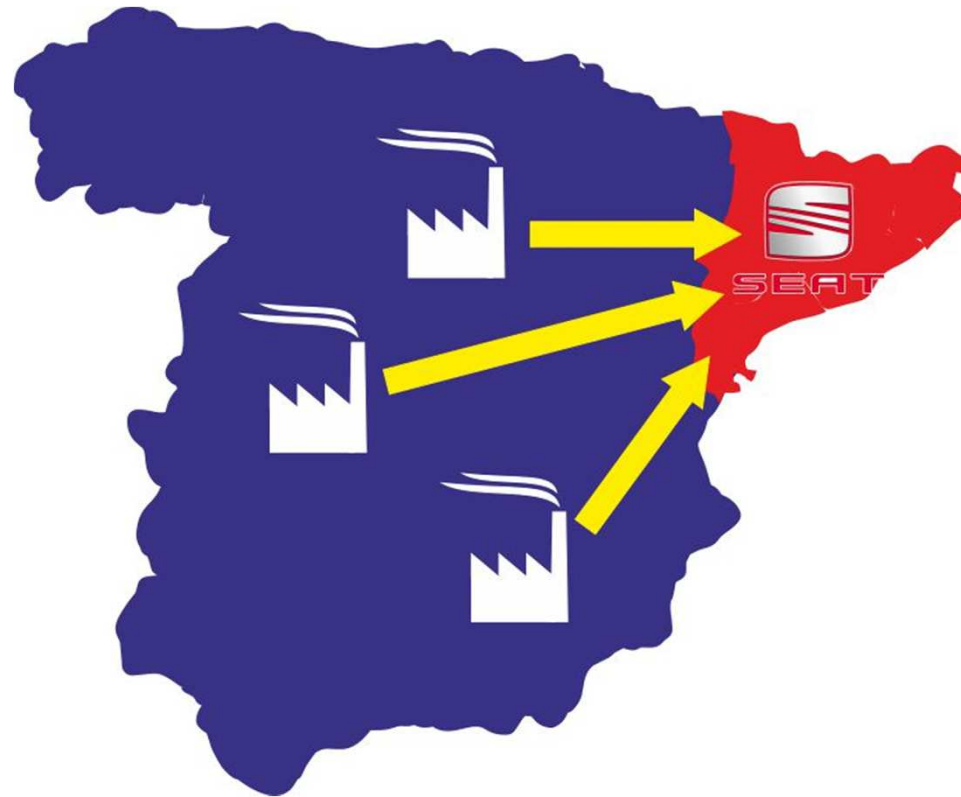
- Els **consumidors** que vulguin fer un boicot han d'estar disposats a pagar-ne un cost (comprar un producte més car, de menor qualitat o que no era la seva primera preferència).
- Les **empreses** estan MOLT MENYS predisposades a fer boicot, degut als seus interessos econòmics.

Però sovint, tot i estar disposats a pagar aquest cost (consumidors) i a saltar-se els interessos econòmics (empreses) , els **ÉS IMPOSSIBLE FER BOICOT**.

VEIEM PERQUÈ

Fer boicot no és tan fàcil (2)

No sempre és fàcil saber a quin territori afecta el boicot d'un producte:
molts es fabriquen a Catalunya però utilitzen primeres espanyoles:

Fer boicot no és tan fàcil (3)

Hi ha molts productes que no tenen un origen identificable. Moltes empreses tenen diferents fàbriques per tot l'Estat Espanyol produint la mateixa marca:

Fer boicot no és tan fàcil (4)

Molts consumidors compren productes sense saber d'on vénen.

Marques blanques de grans superfícies

Qualsevol producte que no tingui distintiu especial de marca, etc.

Fer boicot no és tan fàcil (5)

Els consumidors patològicament anti-catalans ja no consumeixen productes catalans (que ells sàpiguen). Aquests ja no ens poden boicotejar més....encara que vulguin.

En els productes de marca hi ha molta fidelitat del consumidor: és molt difícil que canviïn de marca.

Boicot suïcida

El boicot es pot convertir en un **boicot suïcida**, ja que algunes empreses amb seu a Catalunya generen molta ocupació a Espanya: per exemple: si es produís un boicot total a La Caixa:

- Més de 20.000 treballadors espanyols de La Caixa anirien a l'atur.
- Més de 4.000 oficines quedarien desocupades i no es cobrarien aquests lloguers.
- Es perdrien milers de llocs de treball indirectes: treballadors de neteja, seguretat, manteniment, hardware, software, etc.
- La societat espanyola deixaria de rebre més de 300 milions € de l'Obra Social de La Caixa.
- L'augment de l'atur generaria més dèficit públic a l'estat espanyol

El contraboicot

El boicot pot generar un **contraboicot**, Catalunya és el principal mercat

I els governs i poders fàctics en són conscients i faran el possible per evitar un boicot

Només l'utilitzen com a argument de la por

Experiències internacionals de boicot

Cal remarcar que en tots els estudis i experiències de boicots que s'han realitzat es constata que hi ha tres característiques comunes a tots els boicots:

- Tenen un **impacte limitat** (no afecten a tota l'economia)
- Es concentren en **certs productes**
(els més identificables amb la causa que es vol boicotejar).
- **Perden força** amb el temps
(s'inicien amb una intensitat màxima, seguit d'una atenuada i, finalment el boicot esdevé residual).

**Els boicots són limitats
i efímers en el temps**

Tenim por d'un hipotètic boicot?

Però si ja fa molts anys que l'Estat espanyol ens boicoteja !!

- Marginació de l'aeroport del Prat
- Corredor mediterrani, xarxa rodalies, connexió ferroviària port, ...
- Incompliment sistemàtic del pressupost d'inversions en infraestructures.
- Constant pressió per instal·lar les seus de les multinacionals a Madrid
- Boicot a la concentració de poder de l'economia catalana: opa de Gas Natural a Endesa
- Sistema de finançament que ofega a Catalunya
- Sistema de seguretat social deficitari per Catalunya
- Intent de forçar la fusió de Bankia amb La Caixa
- etc

**Amb la independència eliminarem aquest
boicot escandalós **que està perjudicant
greument l'economia catalana****

La independència: efectes positius

$$\begin{array}{|c|} \hline \text{Dèficit fiscal} \\ \hline 8,5\% \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c|} \hline \text{Boicot} \\ \hline 2\% \text{ a } 3,2\% \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|} \hline \text{Benefici} \\ \hline 5,3\% \text{ a } 6,5\% \\ \hline \end{array}$$

L' economia catalana disposaria d'uns recursos afegits per poder:

- Crear estructures pròpies d'un estat
- Construir infraestructures
- Augmentar la despesa del sector públic en l'economia
- Reduir impostos

Creació d'ocupació
Augment de la demanda
Efecte multiplicador sobre l'economia

Conclusions

- Cada vegada Catalunya depèn menys del mercat espanyol
- No és tan fàcil fer un boicot.
- El boicot afectaria només a una part de les empreses catalanes.
- D'aquestes empreses només n'afectaria una part de les seves vendes.
- Ni en el pitjor dels escenaris els efectes superarien els beneficis d'eliminar el dèficit fiscal.
- Les empreses tenen alguns mecanismes per eludir el boicot
- El govern de la Catalunya independent tindria molts recursos per:
 - ajudar a les empreses a superar el boicot.
 - crear ocupació directe i indirecte
 - augmentar la demanda interna => efecte multiplicador sobre l'economia
- L' economia catalana ja està boicotejada per l'estat espanyol
- L' eliminació del dèficit fiscal compensa el boicot amb un benefici del 5,3% al 6,5% del PIB

assemblea.cat
ASSEMBLEA NACIONAL CATALANA

Amplia la informació i segueix-nos a :

- www.economistes.assemblea.cat
- http://twitter.com/ANC_Economistes
- http://www.facebook.com/pages/ANC_Economistes-per-la-Independència/230977203659720

Fes-te soci de l'Assemblea
Necessitem la teva força !